

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 101/20
Luxembourg, 9. september 2020

Sodba v zadevi T-626/17
Slovenija/Komisija

Splošno sodišče je zavrnilo tožbo Slovenije za razglasitev ničnosti delegirane uredbe, v skladu s katero je ime „Teran“ lahko navedeno na etiketi hrvaških vin

Splošno sodišče je v sodbi Slovenija/Komisija (T-626/17), izdani 9. septembra 2020, zavrnilo tožbo Slovenije za razglasitev ničnosti Delegirane uredbe (EU) 2017/1353¹ (v nadaljevanju: izpodbijana uredba), v skladu s katero je ime „Teran“ pod strogimi pogoji lahko navedeno kot sorta vinske trte na etiketi vin, proizvedenih na Hrvaškem.

Tožba se je nanašala na ime „Teran“, ki se uporablja tako v Sloveniji kot na Hrvaškem. Od pristopa Slovenije k Evropski uniji se je lahko to ime uporabljalo na etiketah nekaterih slovenskih vin. Sprva je šlo za dodatni tradicionalni izraz, povezan z vinom s Krasa kot „kakovostnim vinom, pridelanim na določenih pridelovalnih območjih“. Nato je bila za ime priznana zaščitena označba porekla (ZOP).

Ker se ime sorte vinske trte „Teran“ uporablja tudi na Hrvaškem, je Hrvaška pred pristopom k Uniji izrazila zaskrbljenost glede možnosti nadaljnje uporabe tega imena za označevanje svojih vin po svojem pristopu zaradi zaščite, ki je bila že priznana slovenskemu imenu. Evropska komisija je po tem pristopu poskusila najti rešitev s pogajanjem med Hrvaško in Slovenijo, vendar brez uspeha. Komisija je nazadnje, skoraj štiri leta po pristopu Hrvaške k Uniji, uporabila pooblastilo za sprejetje odstopanja na področju označevanja, da se omogoči miren soobstoj ZOP in obstoječih praks označevanja, takoj ko je ZOP registrirana ali se uporablja.² Tako je sprejela izpodbijano uredbo, da bi se ime „Teran“ vključilo v Prilogo XV k Uredbi št. 607/2009³, ki je vsebovala seznam imen sort vinske trte, ki so sestavljena iz ZOP ali geografske označbe ali tako označbo vsebujejo in ki se lahko na podlagi odstopanja uporabijo na etiketah vina. Komisija je izpodbijano uredbo sprejela z retroaktivnim učinkom od datuma pristopa Hrvaške k Uniji, to je 1. julija 2013. Iz izpodbijane uredbe poleg tega izhaja, da je ime „Teran“ lahko navedeno kot sorta vinske trte na etiketi vin, proizvedenih na Hrvaškem, vendar samo za označbo porekla „Hrvatska Istra“ in pod pogojem, da sta „Hrvatska Istra“ in „Teran“ v istem vidnem polju ter da je ime „Teran“ napisano z manjšimi črkami kot „Hrvatska Istra“. V skladu s členom 2 izpodbijane uredbe se hrvaško vino s hrvaško ZOP „Hrvatska Istra“, proizvedeno pred začetkom veljavnosti izpodbijane uredbe, lahko še naprej prodaja do odprodaje zalog.

Slovenija se je v utemeljitev tožbe, med drugim glede na retroaktivni učinek izpodbijane uredbe, sklicevala na kršitev člena 100(3), drugi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013, ki je pravna podlaga izpodbijane uredbe, ter na kršitev načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1353 z dne 19. maja 2017 o spremembi Uredbe (ES) št. 607/2009 glede sort vinske trte in njihovih sopomenk, ki se lahko uporabijo na etiketah vina (UL 2017, L 190, str. 5).

² Najprej na podlagi člena 118j Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) (UL 2007, L 299, str. 1), nato, od 1. januarja 2014, na podlagi člena 100(3), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL 2013, L 347, str. 671).

³ Uredba Komisije (ES) št. 607/2009 z dne 14. julija 2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 v zvezi z zaščitnimi označbami porekla in geografskimi označbami, tradicionalnimi izrazi, označevanjem in predstavitvijo nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja (UL 2009, L 193, str. 60).

Splošno sodišče je na eni strani glede pravne podlage izpodbijane uredbe ugotovilo, da je Komisija člen 100(3), drugi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013 dejansko uporabila retroaktivno, česar zakonodajalec ni predvidel. Kljub temu je bilo treba preučiti, ali je pri izpodbijani uredbi zaradi te retroaktivne uporabe podana bistvena kršitev. Splošno sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da Komisija za obdobje od 1. julija 2013 do 1. januarja 2014 ni uporabila novega pooblastila. Pri tem členu 100(3), drugi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013 gre namreč za neposredno kontinuiteto podobne določbe Uredbe št. 1234/2007, ki je veljala in se je uporabljala na dan pristopa Hrvaške k Uniji.⁴

Splošno sodišče je nato opozorilo, da mora določba, ki je pravna podlaga akta in ki pooblašča institucijo Unije za sprejetje zadevnega akta, veljati ob njegovem sprejetju. Zato je bila edina pravna podlaga, na katero se je Komisija lahko oprla za sprejetje izpodbijane uredbe, člen 100(3), drugi pododstavek, Uredbe št. 1308/2013. Poleg tega zadevne določbe uredb št. 1234/2007 in 1308/2013 niso določale nobene časovne omejitve za ukrepanje Komisije. Splošno sodišče je po tem, ko je ugotovilo, da Komisija izpodbijane uredbe ni mogla sprejeti pred datumom pristopa Hrvaške k Uniji, saj pred tem datumom ni imela nobene ozemeljske pristojnosti, odločilo, da je Komisija ravnala v skladu s sistematiko in besedilom zadevnih določb.

Na drugi strani je Splošno sodišče v zvezi s trditvijo, da je Komisija s tem, da je izpodbijani uredbi priznala retroaktivni učinek, kršila načela pravne varnosti, spoštovanja pridobljenih pravic in varstva legitimnih pričakovanj, opozorilo, da načelo pravne varnosti nasprotuje temu, da se aktom Unije prizna retroaktivni učinek, razen če cilj izpodbijanega akta zahteva, da se temu aktu podeli retroaktivni učinek, in če so bila legitimna pričakovanja zadevnih oseb ustrezno upoštevana.

Splošno sodišče je na prvem mestu glede cilja, ki mu sledi izpodbijana uredba, ugotovilo, da je bil namen te uredbe zaščititi zakonite prakse označevanja, ki so na Hrvaškem obstajale 30. junija 2013, in rešiti konflikt med temi praksami in zaščito slovenske ZOP „Teran“. Torej se je s to uredbo uresničeval cilj splošnega interesa, zaradi katerega ji je bilo treba priznati retroaktivni učinek. Komisija namreč izpodbijane uredbe ni mogla sprejeti pred pristopom Hrvaške k Uniji in se je morala pri presoji obstoja posebnih praks označevanja postaviti v trenutek tega pristopa. Poleg tega je Komisija ob upoštevanju občutljivosti vprašanja za obe zadevni državi lahko legitimno poskušala najti rešitev s pogajanjem med njima. Splošno sodišče je nazadnje poudarilo, da je bil tak retroaktivni učinek potreben zaradi nujnosti kontinuitete zakonitih praks označevanja.

Splošno sodišče je na drugem mestu preverilo, ali je Komisija pri slovenskih proizvajalcih vin vzbudila upravičena pričakovanja, da Hrvaški ne bo odobreno nobeno odstopanje z retroaktivnim učinkom glede navedbe imena „Teran“ na etiketi vin, pridelanih na njenem ozemlju. Splošno sodišče je po analizi okoliščin obravnavane zadeve zaključilo, da ni mogoče ugotoviti, da je Komisija dala natančna, brezpogojna in skladna zagotovila. Opozorilo je, da je bilo glede na okoliščine obravnavane zadeve izpodbijani uredbi treba priznati retroaktivni učinek. Splošno sodišče je presodilo, da Slovenija ni dokazala, da so bila zaradi obsega in načina ureditve retroaktivnega učinka izpodbijane uredbe kršena legitimna pričakovanja slovenskih proizvajalcev vin.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

⁴ Člen 118j(3) Uredbe št. 1234/2007.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106